

SOSYAL BİLGİLER

7. SINIF

Drift serisi

MANTIK / MURAKEME
SÖZEL YETENEK
AKIL YÜRÜTME

Savaş ÇETİN
Ömer KILIÇ

video
EĞİTİM

GOO WİDİO
YAYINLARI

Her testin ilk sayfasının üstünde yer alan karekodlar soruların video çözümüne ulaşılmasını sağlamaktadır. Google Play veya Appstore mağazalarından "dijitalim" test uygulamasını indirerek soruların video çözümlerine ve sıralamanıza ulaşabilirsiniz. Öğretmenler "dijitalim" uygulamasıyla testlerin altında yer alan mobil optikler okutarak tüm öğrencilerinin sonucuna ulaşabilir.

YENİ MÜFREDATA UYGUN

TAM HÜCRELEME SİSTEMİ

AKILLI TAHTAYA UYUMLU

Bilgi Hazinesi

Bu bölümde ilgili kazanımın konu özeti yer almaktadır.

LGS Soruları

Bu bölüm 8. sınıf kitaplarında yer alan işlenen ünitelerle ilgili LGS'de çıkmış soruları içerir.

Uygulama

Yalnızca anlatılan konuyu içeren uygulama, o konuyu kavramanızı sağlayacaktır.

Kavrama Testi

Yalnızca anlatılan konuyu içerir. Konuyu pekiştirmenizi sağlayacaktır.

Analiz Sentez Testi

Kazanımla ilgili mantık/muhakeme gerektiren sorular içerir. Bu testteki soruların zorluk düzeyi kavrama testinden daha yüksektir.

Yazılı Sınavları

Okulda uygulanacak yazılı sınavlar ile aynı konuları kapsayan bu bölüm okuldaki başarınızı artıracaktır.

Fasikül Tarama Testi/Analizi

Fasikülde yer alan tüm üniteleri içermektedir. Konuların tekrar edilip eksikliklerin görülmesini sağlayacaktır.

Ünite Değerlendirme Testi/Analizi

Her ünitenin sonunda yer alan ünite değerlendirme testleri, tüm ünitedeki kazanımları gördüğünüz ve eksikliklerinizi belirlemeniz için yol gösterecektir.

PISA TIMSS

Bu sayfalarda PISA ve TIMSS sınavlarında çıkan sorulara benzer sorular yer almaktadır.

Kazanım Değerlendirme Sınavı

Fasikülün bitirildiği tarihe kadar işlenen konulardan oluşan bir deneme sınavıdır.

6

BİLGİ HAZİNE
SAYISI

6

UYGULAMA
SAYISI

186

SORUSAYISI

2

YAZILI SINAV
SAYISI

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun,
bu kitabın tamamının ya da bir kısmının,
kitabı yayımlayan yayınevinin önceden
izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi
ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması,
yayımlanması ve depolanması yasaktır.

170719 – B2

ISBN: 978-605-7585-07-3

Genel Yayın Yönetmeni
Selim AKGÜL

Yazarlar
Ümit KILIÇ / Selçuk ÇETİN

Editör
Semra AKGÜL

Dizgi
Son Viraj Dizgi Birimi

Basım Yeri

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Son Viraj Yayınları olarak hedefi yüksek olan öğrencilere rehber olmak ve onların başarı seviyesini yükseltmek için yola çıktık. Değişen sınav sistemiyle birlikte ortaya çıkan yeni nesil sorularla kitaplarımızı oluşturarak sizleri bu sınavlara en iyi şekilde hazırlamayı istiyoruz.

Kitaplarımızı hazırlarken Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yayımlanan öğretim programlarındaki kazanımları esas alıyoruz. Soruları bu kazanımlar çerçevesinde hazırlıyor, tüm kazanımlara kitaplarımızda yer veriyoruz. Bunu yaparken kazanım dışına asla çıkmıyoruz. Testleri mantık, muhakeme, analiz, sentez gerektiren sorularla oluşturuyoruz. Yeni nesil olarak adlandırılan bu tip sorularla öğrencilerimizin analitik düşünerek bilgilerini günlük hayata aktarabilmelerini amaçlıyoruz.

Bloom taksonomisine uygun olarak “tam öğrenme” modeliyle hazırladığımız özet konu anlatım, uygulama, kavrama, analiz-sentez, ünite değerlendirme testi ve analiziyle oluşturduğumuz “Drift Serisi” öğrencilerimizi bilgi düzeyinden sentez düzeyine çıkarıyor. Kolaydan zora şeklinde hazırlanan bu testler sayesinde başarı basamaklarını kolaylıkla aşacağınızı düşünüyoruz.

Ünite değerlendirme testleri şeklinde hazırladığımız “OFF-ROAD Serisi” ile son tekrarı da yaparak öğrencilerimizi hedeflerine bir adım daha yaklaştırıyoruz. Deneme sınavlarıyla da sizleri sınav seviyesinden daha üst seviyelere taşıyarak sınavlarda karşılaşacağınız hiçbir soru karşısında zorlanmadan başarılı sonuçlar elde edeceğinizi düşünüyoruz.

Son Viraj Yayınları ile çıktığınız bu yolculukta hedefinize ulaşmanızı diliyor, size bu yolda rehberlik yapmaktan onur duyuyoruz.

Selim AKGÜL

Genel Yayın Yönetmeni

İçindekiler

5. ÜNİTE

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

Topraktan Üretir, Toprağı Yönetiriz	7
Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor	7
Vakıf Demek, Medeniyet Demek	7
İşin Ehli İnsan Yetiştirme	13
Geleceğin Senin Ellerininde	13
Dijital Teknoloji Çağındayız	13
5. Ünite Değerlendirme Testi	19
5. Ünite Değerlendirme Testi Analizi	29
II. Dönem I. Yazılı	25

6. ÜNİTE

ETKİN VATANDAŞLIK

Demokrasi Serüveni	29
Atatürk'ten Milletimize Armağan	29
Cumhuriyetimi Seviyorum	35
Hâkimiyet Milletindir!	35
6. Ünite Değerlendirme Testi	41
6. Ünite Değerlendirme Testi Analizi	45

7. ÜNİTE

KÜRESEL BAĞLANTILAR

Türkiye'de ve Dünya'da Barış	49
Ekonomiye Yön Veren Kuruluşlar	49
İnsanları Nasıl Tanıyoruz?	55
Küresel Sorunlara Çözüm Üretiyorum	55
7. Ünite Değerlendirme Testi	61
7. Ünite Değerlendirme Testi Analizi	65
II. Dönem II. Yazılı	67
3. Fasikül Tarama Testi	69
3. Fasikül Tarama Testi Analizi	73
3. Deneme	75
Cevap Anahtarı	79

5. ÜNİTE

Üretim, Dağıtım ve Tüketim

Toprakdan Üretir, Toprağı Yönetiriz

Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor

Vakıf Demek, Medeniyet Demek

İşin Ehli İnsan Yetiştirme

Geleceğin Senin Ellerinde

Dijital Teknoloji Çağındayız

Ünite Değerlendirme Testi

Ünite Değerlendirme Testi Analizi

KAZANIMLAR

7.5.1. Üretimde ve yönetimde toprağın önemini geçmişten ve günümüzde örneklerle açıklar.

7.5.2. Üretim teknolojisindeki gelişmelerin sosyal ve ekonomik hayata etkilerini değerlendirir.

7.5.3. Kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına ve sosyal yaşamdaki rollerine örnekler verir.

7.5.4. Tarih boyunca Türklere meslek edindirme ve meslek etiği kazandırmada rol oynayan kurumları tanıır.

7.5.5. Dünyadaki gelişmelere bağılı olarak ortaya çıkan yeni meslekleri dikkate alarak mesleki tercihlerine yönelik planlama yapar.

7.5.6. Dijital teknolojilerin üretim, dağıtım ve tüketim ağıında meydana getirdiğı değışimleri analiz eder.

Bilgi Hazinem

Toprakları Üretir, Toprağı Yönetiriz

- ➔ Üretim; insanın topraktan kendisine yararlı ürünler elde etmesi, bunları işleyerek ihtiyaç duyduğu hâllere dönüştürmesidir.
- ➔ Toprak tüm canlılar için çok önemlidir. Tarihten günümüze tarım yapmayı ve hayvanları evcilleştirmeyi öğrenen insanın en iyi dostu toprak olmuştur.
- ➔ Tarih öncesi devirlerden günümüze kadar toprak için her zaman mücadeleler olmuş ve olmaya da devam etmektedir.
- ➔ Toprakla ilgili değişik dönemlerde değişik uygulamalar yapılmıştır.
- ➔ Anadolu Selçuklu Devleti topraklarında "ikta sistemi"ni uygulamış ve topraklar devlete ait olarak hizmet veya maaş karşılığı olarak askerlere, komutanlara ve devlet adamlarına verilmiştir.
- ➔ **Osmanlıda Tımar Sisteminde,**
 - ▶ Toprağın asıl sahibi devlettir.
 - ▶ Topraklar gelirlerine göre sınıflandırılmıştır.
 - ▶ Toprağın mazeretsiz olarak üç yıl üst üste boş bırakılması durumunda topraklar geri alınmaktadır.
 - ▶ Osmanlı "tımar sistemi"yle toprakların boş kalmasını önlemiştir. Hem de bu şekilde devlet hazinesinden para harcamadan devlet adamlarının maaşları ödenmiştir.
- ➔ Cumhuriyet'in ilk yıllarında da günümüzde de toprak, üretim ve ham madde için önemini korumuş ve gelecekte de koruyacaktır.

Hititlerde: Hitit kralları ülke arazisinin bir kısmını mülkiyet hakkını elinde tutmak şartıyla kullanım hakkını birtakım kişilere vermiştir. İşletme hakkı verilen şahıslar, elde ettikleri kârla atlı arabaların masraflarını karşılamışlar ve asker beslemişlerdir.

Friglerde: Anadolu'da yaşayan Friglerin en önemli geçim kaynakları tarım ve hayvancılıktır. Bu yüzden tarım ve hayvancılığı koruyacak kanunlar koymuşlardır. Friglerde öküz kesmenin ve saban kırmanın cezası ölümdür. Ayrıca ekili araziye zarar vermenin cezası da ağırdır.

Avrupa'da: İlk Çağ ve Orta Çağ toplumlarında toprağa sahip olan senyör veya derebey de denilen soylular sosyal, ekonomik ve siyasi gücün belirleyicisi olmuşlardır. Batı ve Orta Avrupa ülkelerinde toprakların ve üstünde yaşayan köylülerin derebeyine ait olduğunu kabul eden bir yönetim şekli olan feodalizm ortaya çıktı.

Osmanlı Devleti'nde: Tımar sistemi uygulanmıştır. Toprağın sahibi devlettir. Devlet topraklarını halka dağıtmıştır. Tımar sisteminde toprak has, zeamet, tımar olarak gelirlerine göre ayrılmıştır.

Üretim Teknolojileri Hayatımızı Etkiliyor

- ➔ 18. yüzyılda fabrikalarda dev buhar makineleri kullanılmaya başlanmıştır. Sanayi İnkılabı ilk olarak İngiltere'de başlamış ve sonrasında Avrupa'ya ve dünyaya yayılmıştır.
- ➔ Sanayinin gelişmesiyle birlikte,
 - ▶ Kas gücüne dayalı atölyelerden büyük fabrikalara geçildi.
 - ▶ Küçük atölye ve el tezgahları yerine; kömür, su ve petrol gücüyle çalışan büyük fabrikalar açıldı.
 - ▶ Ham madde ve pazar arayışı hız kazandı.
 - ▶ Köyden kente göç hızlandı.
 - ▶ İnsanların refah düzeyleri yükseldi.

Vakıf Demek, Medeniyet Demek

- ➔ Vakıflar, yardımsever insanların çabalarıyla ihtiyaç sahiplerine yardım götürmek amacıyla kurulmuştur. Vakıflarda insanlar gönüllü olarak görev almaktadır.

- ➔ Türk kültürünün ve İslamiyet'in en çok değer verdiği şeylerden birisi de yardımlaşma ve dayanışmadır. Vakıflar aracılığıyla halkın yiyecek, giyecek, barınma, sağlık, eğitim gibi ihtiyaçları giderilmeye çalışılmıştır.
- ➔ Osmanlı Devleti'ndeki vakıf geleneği Cumhuriyet'in ilanından sonra da devam ederek Vakıflar Genel Müdürlüğü kurulmuştur.
- ➔ Kızılay, insanlara yardım götürmek amacıyla hizmet eden bir kuruluştur.
- ➔ Yeşilay, özellikle zararlı alışkanlıkları önlemek için çaba harcayan bir kuruluştur.

A. Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanlar için "D" kutucuğuna "✓", yanlış olanlar için "Y" kutucuğuna "X" işareti koyunuz.

		D	Y
1.	Toprağın ekonomik önemi gün geçtikçe artmaktadır. Bütün yer altı zenginliklerinin yatağı ve taşınmaz mal olarak toprak servetin gerçek kaynağını oluşturmaktadır.		
2.	Arkeolojik kazılar, ilk insanların toprağı bitki yetiştirmek amacıyla 8000 yıl önce kullanmaya başladığını göstermektedir.		
3.	Avrupa'da toprak yönetim sistemi olarak İkta sistemi kullanılmıştır.		
4.	Sanayi İnkılabı ile başlayan üretim teknolojisindeki hızlı değişim sosyal ve ekonomik hayattaki değişimi de beraberinde getirmiştir.		
5.	Vakıf, bireylerin yardımlaşma amacıyla sahip oldukları servet veya gelirin bir kısmını gönüllü olarak kamu yararına harcama gayesiyle ortaya çıkmıştır.		
6.	Toplum içerisinde siyasi idarenin bir parçası olmayan ve sivil toplum alanında etkinlik gösteren kurumlar sivil toplum kuruluşlarını oluşturmaktadır.		
7.	Yeşilay, günümüzde çevreyi ve doğayı korumaya çalışan bir sivil toplum kuruluşudur.		

B. Aşağıda verilen boşlukları uygun şekilde tamamlayınız.

a) Toprağın insanlara sağladığı faydalardan üç tanesini yazınız.	1.
	2.
	3.
b) Hititlerdeki toprak yönetimini kısaca açıklayınız?	1.
	1.
c) Osmanlı Devleti'nde tımar arazileri gelirlerine göre kaç gruba ayrılmaktadır? Yazınız.	2.
	3.
	3.
d) Tımar sisteminin faydalarını yazınız.	1.
	2.
	3.

1.

Koyun verdi kuzu verdi süt verdi.
Yemek verdi ekme verdi et verdi.
Kazma ile döğmeyince kıt verdi.
Benim sadık yarım kara topraktr.

Aşık Veysel'in söylediklerine bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Toprağın hayatın temeli olduğunu vurgulamıştır.
- B) Tarıma gereken önemin verilmediğini ifade etmiştir.
- C) Hayvancılığın tarımdan daha önemli olduğuna değinmiştir.
- D) Tarıma yeterli yatırımın yapılmadığını vurgulamıştır.

2.

- Selçuklularda tarım toprakları "ikta" adı verilen bölümlere ayrılmış, iktalar maaş veya hizmet karşılığında belli bir süreliğine komutanlara, askerlere ve devlet adamlarına verilmiştir.
- Osmanlı Devleti'nde toprağın sahibi devletti. Ancak çiftçinin devlete vermekle yükümlü olduğu vergiyi devlet değil, devlet adına maaş karşılığı bir görevli alırdı. Bu görevliye "sipahi", bu uygulamaya da "tımar sistemi" denirdi.

Yukarıda verilenlere bakılarak hangisine ulaşamaz?

- A) Selçukluların kullandığı toprak yönetimini Osmanlılarda kullanmıştır.
- B) Selçuklularda ve Osmanlıda toprağın mülkiyeti devlete ait olmuştur.
- C) Selçuklularda da Osmanlılarda da toprak maaş karşılığında devlet görevlilerine verilmiştir.
- D) Selçuklularda da Osmanlılarda da toprağın mülkiyeti toprağı işleyen kişinin olmuştur.

İPUCU

» Geçmişten günümüze insanlar ve devletler toprağı farklı şekilde kullanarak üretim yapmaya çalışmışlardır.

3.

Sanayi İnkılabı, Avrupa toplumlarını derinden etkilemiştir. Kurulan fabrikalar insanların refah seviyelerini de değiştirmiştir. Fabrikaların çoğalmasıyla işçi sınıfı doğmuştur. Bu durum, yeni sosyal problemlerin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Yetişkin erkeklerle göre daha düşük ücret ödenen kadın ve çocuk işçilerin çalıştırılması yaygınlaşmıştır.

Verilenlere göre,

- I. Sanayi İnkılabı'yla kır nüfusunda artış yaşanmıştır.
- II. Sanayi İnkılabı Avrupa'yı çok farklı alanlarda derinden etkilemiştir.
- III. Sanayi İnkılabı'yla eski ticaret yolları yeniden önem kazanmıştır.

ifadelerden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II.
- B) Yalnız III.
- C) I ve II.
- D) I, II ve III.

4.

Sanayi İnkılabı Osmanlı Devleti'ni olumlu yönde etkilemiştir.	Büyük fabrikaların kurulmasıyla işçi sınıfı ortaya çıkmıştır.
Fabrikaların kurulmasıyla ham madde ve pazar ihtiyacı artmıştır.	Tarımla uğraşan nüfus artmış, sanayide çalışan nüfus azalmıştır.

Yukarıdaki şekilden Sanayi İnkılabı'nın sonuçlarına ait yanlış bilgilerin yazılı olduğu kısımlar çıkarılacaktır.

Buna göre şeklin yeni görünümünü aşağıdakilerden hangisindeki gibi olmalıdır?

- A)
- B)
- C)
- D)

5. Tarıma elverişli geniş topraklara sahip olan ülkemizde, nüfusun hızla artması toprağımızın modern yöntemlerle daha verimli bir şekilde işlenmesini gerektirmektedir. Ülkemizde pek çok kurum ve kuruluş bu konuda tarıma destek vermektedir.

- ▲ T.C. Ziraat Bankası
- Tarım Kredi Kooperatifleri
- GAP İdaresi Başkanlığı
- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- ★ Tüketici Hakları İlk Hakem Heyeti

Buna göre yukarıda sembollerle verilenlerden hangileri tarıma destek veren kuruluşlardandır?

- A) ▲ ve ● B) ➤, ■ ve ★
C) ●, ➤, ■ ve ★ D) ▲, ●, ➤ ve ■

6. Yeşilay Cemiyeti, yurdumuzda ahlaki ve kültürel bir kalkınma atmosferi içinde; tütün, alkol ve madde bağımlılığı gibi toplumun ve gençliğin beden ve ruh sağlığını tehdit eden bağımlılıklar yanında kumar, internet ve teknoloji bağımlılığı gibi gençliğe ve topluma zarar veren bütün zararlı alışkanlıklarla mücadele etmek, millî kültürlere bağlı nesiller yetiştirmek amacı ile kurulmuştur.

Buna göre Yeşilay'ın amaçlarına bakılarak,

- I. Zararlı alışkanlıklara karşı toplumu korumak ister.
- II. Toplumun bağımlı yapan alışkanlıklardan kurtararak kültürüne bağlı insanlar yetiştirmeyi ister.
- III. Ülke ekonomisini canlandırmayı hedefler.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

İPUCU

» Sivil toplum örgütleri kamuoyu oluşturarak toplumda birlik ve beraberliği sağlamaya çalışırlar.

7. Kızılay, yurt içi ve yurt dışı olaylarda, doğal afetlerde vatandaşın ihtiyaç duyduğu her şeyi temin etmekte görevlidir. Sağlık ve sosyal alanda faaliyet gösterir ve bu konudaki tüm çalışmalarını destekler. Bireyin sosyal refahını artırmak için çaba gösterir. Ulusal kuruluşlarla iş birliği yapar. Kan toplama hizmetinde de bulunur.

Verilen bilgilere bakılarak Kızılay ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanlara yardım götürme amacı vardır.
B) Farklı kuruluşlarla ortak hareket eder.
C) Sağlık alanında halkın ihtiyacını gidermeye yönelik çalışmalarda bulunur.
D) Eğitimin çağdaşlaşması öncelikli hedefidir.

8. Tekerlek üretim alanındaki birçok teknolojik gelişmeye zemin oluşturmuştur. Tekerleğin dişliler ile birleşmesi makinelerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Makinelerde buhar gücünün kullanılması ise Sanayi İnkılabı'nı başlatmıştır.

Verilen bilgilere göre Sanayi İnkılabı'nın ortaya çıkmasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zaman içerisinde bilgi birikiminin artması
B) Toplumda gruplaşmaların ortaya çıkması
C) Toplumda çalışacak iş gücünün kalmaması
D) Ülkelerin nüfus miktarlarının azalması

1.

Kara Toprak

...
Koyun verdi kuzu verdi süt verdi
Yemek verdi ekmek verdi et verdi
Kazma ile döğmeyince kıt verdi
Benim sâdik yârim kara topraktr

Havaya bakarsam hava alırım
Toprağa bakarsam dua alırım
Topraktan ayrılısam nerde kalırım
Benim sâdik yârim kara topraktr.
Aşık Veysel

Aşık Veysel'in "Kara Toprak" adlı şiirinde "Topraktan ayrılırsam nerde kalırım" dizesiyle anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlara besin maddesi temin etmesini
- B) İnsanlara barınak oluşturmalarını
- C) İnsanlara iş imkânı sunmasını
- D) İnsanları aydınlatmasını

2.

Toprak, üretimdeki önemini tarih boyunca korumuştur. Topraktan elde edilen ürünler insanların temel ihtiyaçlarını karşılamıştır. Toprağın başlıca üretim ve geçim kaynağı olması geniş topraklara sahip devletleri güçlü hâle getirmiştir. Bu nedenle devletler, verimli topraklara sahip olmak için pek çok mücadeleye vermişler, topraklarını genişletmek için fetihler yapmışlardır. Bu, toprağın üretimde olduğu kadar yönetimde de önemli olduğunun bir kanıtıdır.

Parçadaki bilgilere bakılarak toprakla ilgili;

- I. Toplumun en önemli ihtiyaçlarının karşılanması sağlanmıştır.
- II. İnsanlar toprakları elinde tutabilmek için yeri geldiğinde zor kullanmışlardır.
- III. Toprağın kontrolü, sahip olmak kadar önem arz etmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

İPUCU

» İnsanların hayatlarını devam ettirebilmeleri toprağa bağlıdır. Bu nedenle devletler toprak yönetimini kontrol altında tutmaya çalışmışlardır.

3.

İlk Çağ'da Anadolu ve Mezopotamya'da yaşayan uygarlıklar toprağı ekip dikerek değerlendirmiş ve bu sayede üretimi artırmıştır. İhtiyaç fazlası üretim yapılması ticareti geliştirmiş, toplu yaşam yaygınlaşmış ve şehir devletleri kurulmuştur.

Parçadaki bilgilere göre ticaretin ortaya çıkmasında etkili olan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kullanılabilecek miktardan fazlasının üretilmesi
- B) Savaşların uzun sürmesi
- C) Ülkeler arasındaki ilişkilerin gelişmesi
- D) Anadolu ve Mezopotamya bölgesinde yaşanıyor olması

4.

Osmanlı toprak sistemiyle ilgili Banu'ya bazı sorular sorulmuş ve Banu'nun verdiği cevaplar aşağıda verilmiştir.

1. Soru: Senelik geliri 100 bin akçeyi geçen tımarlar olup padişah ve hanedana mensup kişilere verilen topraklara ne ad verilir?

Cevap: Has

2. Soru: Senelik geliri 20 bin akçeden 100 bin akçeye kadar olan dirliklere ne ad verilir?

Cevap: Zeamet

3. Soru: Senelik geliri 20 bin akçeye kadar olan dirliklere ne ad verilir?

Cevap: Tımar

4. Soru: Toprağını mazeretsiz kaç yıl boş bırakan kişilerden tımarlar alınır mı?

Cevap: 3

Buna göre Banu verdiği her doğru cevap için (+5p), her yanlış cevap için (-1p) alacağına göre Banu, verdiği cevaplardan toplam kaç puan almıştır?

- A) 2
- B) 8
- C) 14
- D) 20

5. İlk Çağ ve Orta Çağ toplumlarında toprağa sahip olan senyör veya derebey de denilen soylular sosyal, ekonomik ve siyasi gücün belirleyicisi olmuşlardır. Batı ve Orta Avrupa ülkelerinde toprakların ve üstünde yaşayan köylülerin derebeyine ait olduğunu kabul eden bir yönetim şekli olmuştur.

Parçada anlatılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tımar
B) İkta
C) Feodalite
D) Demokrasi

6. Anadolu'da yaşayan Friglerin en önemli geçim kaynakları tarım ve hayvancılıktır. Friglerde öküz kesmenin ve saban kırmanın cezası ölümdür. Ayrıca ekili araziye zarar vermenin cezası da ağırdır.

Buna göre Friglerin verilen şekilde cezalar uygulaması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Medeniyetler arasında savaşların olduğunu
B) Tarımı koruyucu tedbirler uyguladıklarını
C) Toplumsal düzen kurmaya çalıştıklarını
D) Ülke nüfusunu kontrol altında tutmak istediklerinin

7. Selçuklularda toprakların büyük kısmı devlete aitti ve tarım yapılan topraklar ikta denilen bölümlere ayrılırdı. İktalar hizmet veya maaş karşılığı belirli süreler için askerlere, komutanlara ve devlet adamlarına veriliirdi. İkta sahipleri ise toprakları işleme karşılığında belli sayıda askerin ihtiyacını karşılar ve savaş zamanlarında askerlerle birlikte orduya katılırdı. Bunun yanında bazı vergileri toplayan ikta sahipleri bu oldukları yerin de güvenliğini sağlardı.

Parçadaki bilgilere göre devlet ikta sistemiyle;

- I. önemli bir askerî güç elde etme,
II. hazineye para harcamadan maaş ödeme,
III. topraklarda düzen oluşturma

durumlarından hangilerinde kazanç sağlamıştır?

- A) Yalnız I.
B) I ve II.
C) II ve III.
D) I, II ve III.

İPUCU

» Ülkemizde oluşturulan birçok kuruluş tarımı geliştirmeye ve desteklemeye çalışmıştır.

8.

Benden eyerimi isteyin vereyim, atımı isteyin vereyim, çadırımı isteyin vereyim. Fakat hiç kimse vatanımdan bir karış toprak istemesin vermem, veremem!

Mete Han

Mete Han, verilen sözyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Toprağın vazgeçilmez olduğunu
B) Toprağın ticari amaçlı kullanılabileceğini
C) Barınak için toprağa ihtiyaç olduğunu
D) At ve çadırların topraktan daha değerli olduğunu

9. Aşağıda verilen kuruluşlardan hangisi ülkemizde tarımı desteklemek amacıyla oluşturulduğunu söylenemez?

A)

B)

C)

D)

Bilgi Hazinem

İşin Ehli İnsan Yetiştirme

- Devletin gelişmesi ve kalkınması devamlılığını sürdürebilmesi nitelikli insanların varlığına bağlıdır. Nitelikli insanların yetiştirilebilmesi ise ancak iyi bir eğitimle mümkündür.
- Tarih boyunca Türkler eğitimi geliştirmek için çeşitli kurumlar oluşturmuştur.
- Osmanlı'daki eğitim kurumları şunlardır:

1. Medrese: Ders verilen yer anlamına gelen medreseler, eğitim ve öğretimin temelidir. Orta ve yüksek öğretim kurumudur. Öğretim parasızdır. Müderrisler tarafından ders verilir. Öğrenciler sınavla seçilerek alınır. Dinî derslerin yanında matematik, geometri, coğrafya, tıp, felsefe ve fizik gibi dersler okutulur.

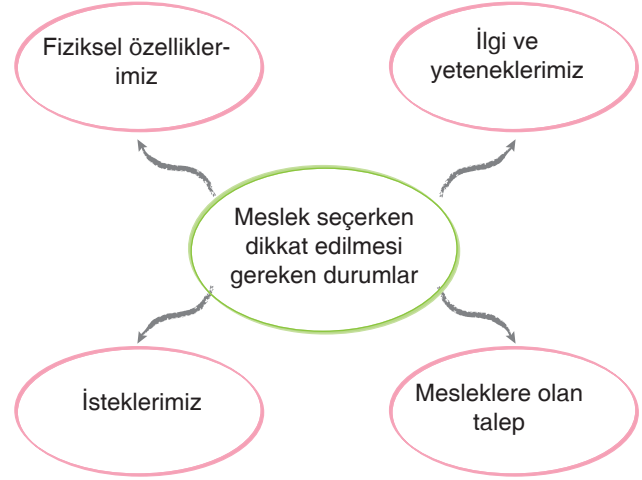
2. Enderun: Medreselerden ayrı olarak devlet memuru gibi nitelikli insan yetiştirmek için kuruldu. Devşirme sistemiyle toplanan gayrimüslim çocukların yetenekli ve zeki olanları alınırdı. İyi eğitim alanlar; sadrazam, vezir, yüksek rütbeli asker gibi görevlere getirilirdi.

3. Ahilik Teşkilatı: 13. yüzyılda Anadolu'da kurulan esnaf ve zanaatkarlar birliğidir. Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda etkili olmuştur. Bu teşkilat Anadolu'nun sosyal ve kültürel yapısında, meslek eğitiminde ve meslek ahlakını yerleştirmede önemli bir yere sahip olmuştur.

- Ülkelerin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimlerinde rol oynayan en önemli faktörlerden birisi de mesleki eğitimidir. Bireylerin eğitim seviyeleri yükseldikçe nitelikli iş gücü ihtiyacı karşılanır, iş gücü verimliliği artar, bilimsel ve teknolojik yenilikler hız kazanır.
- Anadolu'nun Türklerin ikinci anayurdu hâline gelişi XI. yüzyılın ikinci yarısının başlarındadır. Asya'dan göç eden zanaatkar ve tüccar Türklerin yerli tüccar ve zanaatkarlar karşısında tutunabilmeleri için aralarında bir kuruluş kurmaları gerekmiştir. Ayrıca Türkler bu kuruluş yardımıyla sağlam, dayanıklı mal yapabileceklerini düşünmüşlerdir. Bu düşünce Ahiliğin kurulmasını sağlamıştır.

Geleceğin Senin Ellerinde

- İnsanların hayatlarını devam ettirebilmek için kazanç sağlamak amacıyla yaptıkları işe **meslek** denir.

- İnsanların seçtikleri meslekle ilgili gerekli eğitimleri almaları gerekmektedir.
- Doğru meslek seçimi çok önemlidir. Kendisine uygun mesleği seçen insanlar işini severek yapacakları için daha verimli olarak çalışacaklardır.

Dijital Teknoloji Çağında

- Günümüz çağı artık teknolojiyle birlikte ortaya çıkan dijital bir çağdır. Dijital çağda elektronik eşyaların insanlara sağladığı birçok fayda bulunmaktadır.
- Öğrencilerin dijital teknolojiyi kişisel yaşamlarında aktif kullanmalarının yanında araştırma, öğrenme, bilgi edinme, yaratıcılık, kariyer gibi alanlarda insanlara kolaylık sağladığı görülmektedir.
- E-ticaret 20. yüzyılın son döneminde bilgi ve iletişim teknolojisinde yaşanan hızlı değişim ve gelişmelere paralel bir şekilde giderek artmaktadır.
- Piyasalardaki globalleşme elektronik ticaretin hızla gelişmesini sağlayan önemli bir faktördür.

A. Aşağıda verilen bilgilerin karşılarını uygun şekilde tamamlayınız.

a)	Mesleki eğitimin amaçlarından üç tane yazınız.	1.
		2.
		3.
b)	Geleceğin mesleklerinden üç tane yazınız.	1.
		2.
		3.
c)	Yapılan mesleklerde başarılı olmak için gerekli özelliklerden üç tane yazınız.	1.
		2.
		3.

B. Aşağıda verilen boşlukları doğru ifadelerle doldurunuz.

Beslenme uzmanlarına

yeteneklerini

E-ticaret

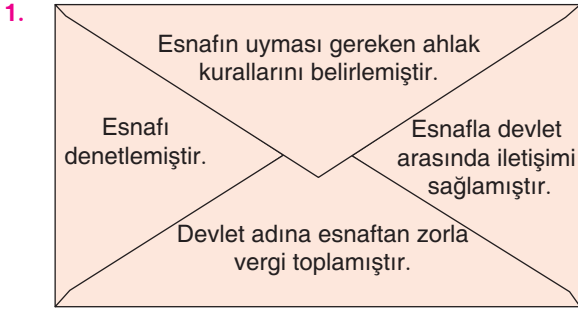
Teknolojideki

İyi vatandaş

Enderun

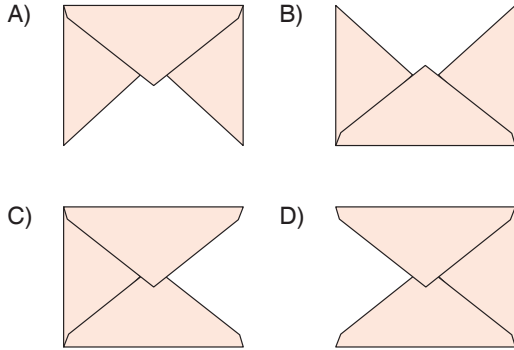
Ahilik

- Anadolu'da insanların meslek edindirilmesini sağlamak için teşkilatı oluşturulmuştur.
- Mektebinde, devşirme çocuklar eğitim almış ve devlet adamı yetiştirilmiştir.
- Mesleki eğitimin amacı yetiştirmektir.
- gelişmeler tarımdan, sanayiye kadar birçok alanda gelişmeyi sağlamaktadır
- en büyük avantajı zamandan ve mekândan bağımsız olarak dünyanın herhangi bir yerinde ve herhangi bir saatinde müşterilere alışveriş imkânı sunabilmesidir.
- İnsanlar meslek seçiminde öncelikle dikkate almalılardır.
- Gelecekte daha da artacağı düşünülen obezite ve beslenmeye bağlı hastalıkların çözümü için duyulan ihtiyaç artacaktır.

Yukarıdaki zarfta Ahilik Teşkilatı'nın Türk toplumuna kazandırdıkları yazılırken yanlışlık yapılmıştır.

Buna göre yanlış ifadenin yazılı olduğu kısım çıkarıldığında zarfın yeni görünümü aşağıdakilerden hangisindeki gibi olmalıdır?

2. E-ticaret ekonominin işleyiş yoğunluğunu artırmaktadır. Gerek büyüklü küçüklü işletmeler gerekse işletmelerle tüketiciler arasındaki ekonomik ilişkiler e-ticaret ile pekiştirilmektedir. Büyük küçük demeden bütün firmalar ile hizmet üreticilerinin dünya genelinde ekonomik ilişki kurmasını sağlamaktadır.

Verilen bilgilere göre e-ticaretle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Üretim ve satış yapan firmaların daha geniş kitlelere ulaşmasına yardımcı olur.
- B) Ekonomik büyümeyi engeller.
- C) Dışa bağımlılığı artırır.
- D) Ülkelerin ham madde kaynaklarının azalmasına neden olur.

İPUCU

» Geçmişten günümüze toplumlar kalifiye eleman yetiştirmek amacıyla çabalamışlardır.

3.

Görsellerde verilenlere bakılarak aşağıdaki seçeneklerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Osmanlı Devleti mesleki eğitime gereken önemi vermemiştir.
- B) Padişahlar devleti yönetme dışında başka mesleklerle ilgilenmemişlerdir.
- C) Padişahlar meslek sahibi olmaya önem vermişlerdir.
- D) Osmanlı padişahları ek gelir elde etmek için başka mesleklerle ilgilenmişlerdir.

4. Medreselerde okuyan öğrencilere ücretsiz olarak yiyecek, içecek ve konaklama imkânı sağlanırdı. Öğrencilerin kitap, mum, odun gibi ihtiyaçları da giderilirdi. Medreselerin mutfağı yalnız öğrencilere değil bütün fakirlere açıktı.

Verilenlere bakılarak medreselerin;

- ▲ eğitim-öğretim,
- sosyal hayat,
- aşevi

gibi görevlerden hangilerini üstlendiği söylenebilir?

- A) Yalnız ■
- B) ▲ ve ●
- C) ■ ve ▲
- D) ▲, ● ve ■